

2017-10-10

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2017/794

Kommunstyrelsen

Sverigeförhandlingens förslag om förändrad trängselskatt i Stockholms län

Yttrande till regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslaget till yttrande till regeringen i bilaga 1 till enheten för strategisk stadsutvecklings tjänsteskrivelse, daterad den 10 oktober 2017.

Sammanfattning

Nacka kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter på Sverigeförhandlingens framställan om förändrad trängselskatt i Stockholm senast den 9 november 2017. Sverigeförhandlingen föreslår att fyra förändringar genomförs av trängselskatterna från den 1 januari 2020: (1) Tidigareläggning av skatteperioden med en halvtimme på morgonen på vardagar, (2) Trängselskatt införs på vissa dagar före helgdag, (3) Trängselskatt under första veckan i juli samt (4) En höjning av trängselskatten under högtrafikmånaderna med 10 kr till 45 kr/passage. Maxbeloppet blir 135 kronor per fordon och dag under högtrafikmånaderna, men oförändrat övrig tid. Intäkterna från trängselskatten förväntas öka med cirka 7,5 miljarder kronor över ca 23 år. Pengarna går till investeringar i ny transportinfrastruktur för kollektivtrafik som Sverigeförhandlingen på regeringens uppdrag har slutit avtal om. En översyn ska göras vart fjärde år.

Det föreslagna yttrandet innehåller huvudsakligen följande synpunkter. Trängselskatt är ett bra instrument för att förbättra och hantera framkomligheten, kapaciteten och pålitligheten i Stockholms läns trafiksystem. Det är dock av yttersta vikt att huvudsyftet med skatten är och förblir trafikstyrning för bättre framkomlighet i hela länet, för att bibehålla tilltron till systemet liksom trafikanternas acceptans för skatten. Trots positiva effekter av justerad trängselskatt, bör fortsatta fysiska åtgärder vidtas för att ytterligare förbättra framkomligheten, pålitligheten och kapaciteten i trafiksystemet. Nya större infrastruktursatsningar som skapar tillgänglighet och ökad robusthet i trafiksystemet bör göras vid sidan av fysiska åtgärder, såsom en Östlig förbindelse.

Ärendet

Nacka kommun har tagit del av Sverigeförhandlingens framställan om förändrad trängselskatt i Stockholm inklusive underlagsmaterial. Remissen ska besvaras senast den 9 november 2017.

Sverigeförhandlingen föreslår att följande förändringar genomförs av trängselskatterna i Stockholm, från den 1 januari 2020: 1) Tidigareläggning av skatteperioden med en halvtimme på morgonen (fr.o.m. kl. 06) på vardagar. 2) Trängselskatt införs på vissa dagar före helgdag i de fall de infaller en vardag och avser skärtorsdagen, valborgsmässoafton, dagen före Kristi himmelfärdsdag, dagen före 6 juni, samt dagen före alla helgons dag. 3) Trängselskatt under första veckan i juli (d.v.s. de första 5 vardagarna). 4) En höjning av trängselskatten under högtrafikmånaderna (mars, april, maj och juni samt september, oktober och november med undantag för dag före helgdag) med 10 kr till 45 kr/passage.

Vidare ska en översyn av trängselskatten göras vart fjärde år. Det förändrade trängselskattesystemet bedöms tas i bruk från den 1 januari 2020, men effektbedömningarna av införandet är gjort fram till år 2025 då Förbifart Stockholm öppnar för trafik och när det är lämpligt att en ytterligare översyn av systemet görs eftersom Förbifarten väntas få stor påverkan på trafiksystemet. Den sammanlagda minskningen i trafikarbete beräknas uppgå till ca 2 procent en genomsnittlig vardag i Stockholms innerstad och ca en halv procent i Stockholms län. På de stora lederna noteras en minskning av trafikflödena med mellan 1 och 4 procent där minskningen är något större under förmiddagens högtrafikperiod än genomsnitt under dygnet. Kollektivtrafikresandet beräknas öka med 1 procent jämfört med nuvarande utformning.

Maxbeloppet blir 135 kronor per fordon och dag under högtrafikmånaderna, men oförändrat övrig tid. Intäkterna från trängselskatten i Stockholm förväntas öka med cirka 7 500 miljoner kronor över ca 23 år. De ökade intäkterna används för finansieringen av de investeringar i ny transportinfrastruktur för kollektivtrafik som Sverigeförhandlingen på regeringens uppdrag har slutit avtal om. De ingående parterna är Stockholms läns landsting, Huddinge kommun, Solna stad, Stockholms stad, Täby kommun, Vallentuna kommun och Österåkers kommun. Avtalet omfattar ny tunnelbana mellan Älvsjö och Fridhemsplan, Spårväg syd mellan Flemingsberg och Älvsjö, ny tunnelbanestation vid Hagalund mellan stationerna Arenastaden och Hagastaden, förlängd Roslagsbana till T-centralen via Odenplan. Åtgärderna avtalas med parterna och de ska sammanlagt tillgodose 100 000 bostäder fram till 2035.

Förslag till yttrande

Nedanstående frågor tas särskilt upp:

- Nacka kommun är starkt beroende av ett väl fungerande regionalt trafiksystem för framkomlighet till och från Nacka. Trängselskatt är ett bra instrument för att förbättra och hantera framkomligheten, kapaciteten och pålitligheten i Stockholms

läns trafiksystem. Men det är också viktigt att en kontinuerlig översyn sker av trängselskatten, varför förslaget om en översyn vart fjärde år är välkommet.

- Vid dessa översynstillfällen är det angeläget att de modeller som bedömningarna till ny trängselskatt vilar på också justeras, så att nu liggande och kommande föreslagna förändringar verkligen får den effekt de förväntas ge. Uteblivna, eller i värsta fall fel effekter, riskerar att ytterligare förvärra situationen för Nackas resenärer i flaskhalsar som Södra länken, Stadsgårdsleden och Slussen.
- Förståelse finns för att trängselskatten är en attraktiv finansieringslösning för särskilt utvalda infrastrukturobjekt. Men det är av yttersta vikt att huvudsyftet med skatten är och förblir trafikstyrning för bättre framkomlighet i hela länet. Detta för att bibehålla tilltron till systemet liksom trafikanternas acceptans för skatten. Det är inte minst viktigt att ha i åtanke i det fall intäkterna blir lägre än förväntat och en höjning föreslås. En diskussion med samtliga länets kommuner är då en förutsättning.
- Störst effekt beräknas den förändrade trängselskatten få under högtrafikmånader, framför allt under den tidiga morgonperioden på Essingeleden och i Södra länken. Förbättrad framkomlighet i Södra länken är mycket positivt för trafik till och från Nacka.
- Trots positiva effekter av justerad trängselskatt, bör fortsatta fysiska åtgärder vidtas för att ytterligare förbättra framkomligheten, pålitligheten och kapaciteten i trafiksystemet. I Södra länken kan sådana åtgärder t.ex. utgöras av installation av sprinklers, återinförandet av automatiska trafiksäkerhetskameror, justering av gröntid för infartsvägar i länken, målning och skyltning.
- Nya större infrastruktursatsningar som skapar tillgänglighet och ökad robusthet i trafiksystemet bör också göras, såsom en Östlig förbindelse.

Här finns Sverigeförhandlingens framställan om förändrad trängselskatt inklusive underlagsmaterial <http://www.regeringen.se/remisser/2017/09/remiss-av-framstallan-om-forandrad-trangselskatt-i-stockholm/>

Ekonomiska konsekvenser

Remissförslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Remissförslaget har inga särskilda konsekvenser för barn.

Bilagor

Förslag till yttrande

Andreas Totschnig
Enhetschef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Henrik Svensson
Översiktsplanerare
Enheten för strategisk stadsutveckling